

konja, kajti tat je tebi vrnil konja, a meni je pa dva ukral in odgnal vse podarjene ovne.

— Alah, alah! Po čem veš, da je to isti tat, vprašal je bogatin.

— Zato, ko se je dan delal, je moj sinek prišel na dvorišče in je izza plotu nekdo zaklical: „Povej očetu, Abdulu, da je Mohamed ukazal za jednega konja dati meni dva in za trud po vrhu še ovne!“ Zato vem.

— Alah, Alah! — se je zgrozil bogatin. — Torej kaj misliš? Vzemi koran in poišči v njem ime tatu in ga javno naznani ljudem!...

— Ne morem, kajti ukraden mi je koran z ovni vred, — je otožno opomnil mohamedanski duhovnik.

Če je resnico govoril glede korana, — pravljica ne pove. Najbrž je to rekel, da ne osramoti svoje vsevednosti. Zviti Širar je obdržal ukradeno blago in za tatvino se ni izvedelo. (Konec sledi.)

Poučni in zabavni drobiž.

Nov prtlikavski narod. Pariški geografski družbi je sporočil neki profesor iz Turkeстана, da prebiva na pamirji pusti, 140.000 kvadratnih metrov obsežni visoki planoti osrednje Azije, doslej neznano pritlikavo ljudstvo, ki živi popolnoma divje, se celo leto živi le od lova in ne pozna niti denarja niti družega zamenjalnega sredstva. Kakor ljudje so tudi domače živali pritlikave rasti. Voli dosežejo komaj velikost evropskih oslov, osli pa ono srednjega psa; koze in ovce so prav majhne živalice. Po mnenju raziskalcev je vzrok pritlikavemu razvitju ljudij itd. jako slaba prehranitev na pusti planoti.

Novice.

— **Birmovanje in kanonično obiskovanje v ljubljanski škofiji** bode letos v naslednjih duhovnijah: 26. maja Št Jošt nad Vrhniko, 31. maja Horjul. — Meseca junija: 1. Dobrova pri Ljubljani, 2. Dol, 3. Ihan, 10. Rudnik, 13. Ig, 14. Golo, 15. Kurešček, 20. Fužine (Weissenfels), 21. Dovje, 22. Koroška Bela, 23. Breznica, 24. Begunje, 26. Lesce, 27. Srednja vas v Bohinju, 28. Koprivnik, 29. Gorje, 30. Zasp. — Meseca julija: 4. Kresnice, 5. Janče, 6. Prežganje, 7. Javor pod Ljubljano, 11. Brezovec, Škocijan pri Turjaku, 25. Ribnica, 26. Poljane pri Ribnici, 27. Sv. Gregor pri Ortneku, 28. Želimlje. — Meseca avgusta: 1. Naklo, 2. Kovor, 3. Križe pri Tržiču, 4. Predvor, 5. Kokra, 6. Velesovo, 7. Šmartin pri Kranju, 8. Selca, 9. Sorica, 10. Zali log, 11. Škofja Loka, 12. Trata, 19. Preserje, 20. Rakitna, 21. Sv. Vid nad Cerknico, 22. Grahovo, 24. Borovnica.

— **Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani** so zadnji mesec poslali: Č. g. Franc Gomilšek, kapelan v Jarenini, 5 gld. 30 kr., katere so zložili volilni možje v Mariboru. — G. Jožef Novak v Poviru 30 gld. — Slavna hranilnica in posojilnica v Metliki 5 gld. — G. Avg. Kunc, trgovec v Črnomlju, mesto venca na grob prijatelju Fr. Kasteleu 10 gld. — G. notar Luka Svetec v Litiji nabrani dar pri valetih g. Viktorja pl. Andrijola v znesku 13 gld. 30 kr. — Moška podružnica na Vrhniki 100 gld. — Trnovski Mohorjani v Ljubljani po č. g. Fr. Ferjančiču 6 gld. 10 kr. — Iz Konjic 25 gld. — G. Mat. Šmid, učitelj v Slov. Gradcu, znesek 10 gld. 13 kr., nabran pri volitvi drž. poslanca Ro-

biča. — Slavna posojilnica v Zagorju ob Savi 10 gld. — Iz nabiralnika pri g. Perhavcu v Vipavi 3 gld. — Ženska podružnica v Sežani 50 gld. kot drugi del pete pokroviteljnine. — Harambašica v Rajhenburgu nabrala na čitalnični veselici in nekaj drugih doneskov 10 gld. 17 kr. — G. J. Ažman, dacar v Cerknici, nabral 77 kr. — Slavno upravnništvo „Slov. Lista“ zbirko 3 gld. 25 kr. — Slavna hranilnica v Cerknem 10 gld. — Podružnica v Novem Mestu po g. Iv. Škerlju 100 gld. — Tarokisti v Železnikih 1 gld. 50 kr. — G. Fel. Tribuč v Mozirju zbirko 7 gld. — Litijsko-šmartinske Slovenke za piruhe VII. pokroviteljstvo v znesku 100 gld. z željo, da bi slovanska blagovestnika izprosila pri Vsegamogočem boljših časov našim ubogim primorskim sestram in bratom. — Č. g. župnik Jos. Lavrič v Ambrusu 2 gld. — Ženska podružnica v Črnomlju 33 gld. — Slavna posojilnica v Logatcu 10 gld. — A. S. Tolminec v Gradcu mesečni donesek 5 gld. — G. Jos. Petrič, zalagatelj svinčnikov družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani 45 gld. — Slovenci, vrnimo se po hudih političnih bojih k mirnemu kulturnemu delu v prid dragemu narodu, in spominjajmo se zopet večkrat potrebne naše družbe! Slava darovalcem!

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

— **Centralna posojilnica ljubljanska.** Občni zbor dne 8. aprila v „Narodnem domu“ v Brežicah. 1.) Navzočnih je bilo 11 članov, kateri so zastopali 24 deležev (delež po 100 gld.) Ti gospodje so zastopali načelstvo, nadzorstvo in posojilnice-zadružnice „Centralne posojilnice slovenske“. Zastopane so bile po zastopnikih sledeče posojilnice. „Okrajna posojilnica v Krškem“ (zastopnik g. Jos. Bezljaj), posojilnica v Brežicah (zastopnika gg. Levak in Schwentner), posojilnica v Moravčah (zastopnika gg. France Orehek in Janko Toman). Pismena pooblastila so poslale posojilnice-zadružnice: „Radeče“ (pooblaščenec g. Ivan Lapajne), „Mokronog“ (pooblaščenec g. Fl. Rozman), „Slatina“ (pooblaščenec g. Ivan Rupnik), „Kobarid“ (pooblaščenec g. dr. Tomaž Romih), „Slap“ (pooblaščenec g. I. Rupnik), Kleče na Koroškem (pooblaščenec g. dr. Tom. Romih). 2.) Predsednik ravnatelj g. Ivan Lapajne konstatuje, da je občni zbor sklepščen, naznanja, da je bilo v zmislu združenih pravil razglašeno v „Slov. Narodu“ dne 1. febr. 1897 in v „Domovini“ dne 5. febr. 1897 ter prisrčno zapravlja vse navzoče in jih vabi, da se z njihovo pomočjo reši dnevni red, kakoršen je predpisan v združenih pravilih. Povdarja, da se je zavod v minuli jednoletni dobi, ki je bila takorekoč šele prvo upravno leto, sicer počasi, a previdno razvijal. „Centralni posojilnici“ se je pridružilo do zdaj 12 slovenskih posojilnic in 11 zasebnikov. Vrh tega so še trije slovanski denarni zavodi, s katerim je bila „Centralna posojilnica“ lani v zvezi, ne da bi bili ti kot udje pristopili. Večji promet bi bila „Centralna posojilnica“ lani izkazala, ako ne bi bilo vsled slabe letine lani splošno pomankanje denarja na Slovenskem. Več posojilnic bi se bilo pridružilo „Centralni“, ako bi bila ona v stanu, kar z mnogimi tisočaki pomagati dotičnemu zavodu, kateri se je bil za podporo oglasil. Kar se lani ni moglo zgoditi, utegne se zgoditi v bodoče, ako bodo razmere ugodne. 3.) Račun za preteklo leto se potrди, kakor ga je načelstvo sestavilo in nadzorstvo potrdilo. 4.) Od izkazane čistega dobička se odloči 4 % dividenda vsem deležem, kakor je načelstvo predlagalo. 5.) Vzame se na znanje opravilno poročilo načelstva, ki se je v rednih sejah trudilo za prospeh zavoda, ki namerava, ako bode treba, prirediti tečaje za izobraževanje posojilniških uradnikov in odbornikov in ki namerava vprašati slovenske posojilnice in gospodarske zadruge, ali ne bi kazalo, da bi izhajal „Vestnik slovenskih posojilnic in gospodarskih zadrug.“ 6.) Poročilo odelovanji posojilnic zadružnic je bilo v tem pogledu posebno veselo, da so ti zavodi večinoma krepko razviti, da so svoje pravilno izdelane račune za leto 1896. večinoma že priobčili, da torej ti zavodi dajejo „Centralni“ toliko porošstva, da bi jej občinstvo in de-

narri zavodi smeli veliko večje svote zaupati, kakor se je to dozdej zgodilo; kajti zadruga ima neomenjeno zavezo, vrh tega imajo tudi nekatere njene posojilnice-zadružnice jednako poročstvo. 7.) Volitev načelstva je pokazala isti rezultat kakor lani: leto, le namesto gospoda Franca Ivanc-a, ki se je v Radeče preselil, je bil izvoljen g. Jozip Bezljaj. 8.) V nadzorstvo so bili izvoljeni g. I. Knavs, ravnatelj: posojilnice v Krškem, g. A. Levak, ravnatelj posestnik v Mokronogu gosp. I. Rižnar, ravnatelj posestnik v Radečah g. A. Pavčič, nadučitelj v Kostanjevici. 9.) Pri nasvetih se oglasi g. dr. Romih in predlaga, da bi „Centr. pos.“ javno razglasila, da je „Zveza slov. posojilnic“ že l. 1886 pri svojem občenem zboru 27. avg. v Celji po zastopnikih celjske in mariborske posojilnice pripoznala potrebo realne zveze vseh slov. posojilnic, t. j. osrednjega zavoda, kakoršna je naša „Centr. pos.“ Nasvetuje toraj, da bi se k pristopu povabile zopet vse slovenske posojilnice, ki naj bi vzele poprek po kacic 10 deležev (po 100 gld.). Ker imamo Slovenci že več kakor 100 posojilnic, dobila bi z njihovim pristopom na ta način „Centralna posojilnica“ okroglih 100 000 gld. obrtne glavnice, s katero bi se lahko dokaj koristilo slabejšim sestram.

— **Presvitli cesar** je cerkvenemu predstojništvu pri sv. Katarini podaril 150 gld. za popravo podružnice sv. Jakoba na Brezovcu.

— **Zaobljubljena potresna procesija** na Velikonočno nedeljo popoldne iz vseh ljubljanskih župnijskih cerkva šla bo letos pred nunsko cerkev, kjer se bode na prostem opravila cerkvena slovesnost.

— **Umivanje nog.** Dvanajsteri starčki, katerim je prevzvišeni knezoškof ljubljanski umival na veliki četrtek noge so naslednji: Stanislav Snoj, Matjež Slabič, Janez Kopač, Jurij Urbinc, Janez Dachs, Matija Kilamina, Janez Vovk, Janez Tonija, Ant. Petavar, Jož Zajc, Jož Gradišar, Jurij Mrzlikar. Starost vseh skupaj znaša 885 let. Po slovesnem umivanju nog, so bili starčki kakor običajno pogoščeni in obdarovani.

— **Koroški deželni predsednik.** Sedanji deželni predsednik koroški baron Schmidt-Zabrirow gre v pokoj. Kot naslednika se imenujeta dvorni svetnik pri dunajskem namestništvu grof Giovanelli in sekcijški šef v naučnem ministerstvu grof Bylandt.

— **Katoliško politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem** imelo bode v četrtek dne 22. aprila ob 1/2 2. uri popoldne svoj občni zbor v dvorani gostilne pri „Sandwirthu“ v Celovcu. Na shodu bodeta poročala tudi državni poslanec L. Einspieler o državnem zboru in deželni poslanec Grafenauer o delovanju deželnega zbora. Ob letošnjem občenem zboru mogel se bo odbor s posebnim ponomom ozirati na plodonosno delovanje v minulemu letu.

— **Češki turisti.** Posebni vlak je dne 14. aprila zjutraj ob 4. uri peljal preko Ljubljane česke turiste, namenjene v Dalmacijo in Hercegovino „Slovenskemu planinskemu društvu“ so z ozirom na to, da se niso v Ljubljani nič ustavili pismeno izrekli iskren planinski pozdrav. „Slov. planinsko društvo“ je izletnike brzojavno pozdravilo v Reki, kjer so se izletniki ustavili. Izletnike so rodoljubje iz Notranjske po postajah s streljanjem pozdravili.

— **Šenklaško-frančiškanska ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda** priredi na dan 24. aprila v Sokolovi telovadnici na korist družbi rodbinski večer. Vspored bo večina humorističnega značaja.

— **»Glasbene Matic«** tretji redni koncert dne 12. aprila v Sokolovi dvorani Narodnega doma se je završil najlepše. Izvajali sta se dve veliki znameniti točki: Fr. Schubertova Simfonija št. 7. C-dur, za veliki orkester in Mozartov Requiem za soli, mešan zbor, orkester in orglje.

— **Narodna čitalnica v Škofji Loki** priredi v ponedeljek dne 19. aprila veselico s prav zanimivim vspešnim. Začetek ob 8. uri zvečer.

— **Odbor zveze slovenskih kolesarjev** je sklenil na progi Ljubljana-Trst in Ljubljana-Celje še letos napraviti v znanih gostilnah ob cesti kolesarske postaje, kjer bodo vsakemu kolesarju na razpolaganje kolesarsko orodje in priprava. Meseca julija in avgusta se priredi relais-vožnja iz Ljubljane v Trst in nazaj.

— **C. kr. trgovsko ministerstvo** je vsled brzojavnega poročila c. in kr. poslanstva v Washingtonu naznanilo trgovski in obrtniški zbornici, da vlada Zedinjenih držav ni izdala zapornega zakona; sladkor in vse drugo blago se bo ocarinilo po sedanji carinski tarifi, toda z odlogom likvidiranja in s pridržkom doplačila. V ta namen se na blago udari pečat, ali pa pridržke vzorci. Pred 1. aprilom 1897 kontrolirano in po morju se vozeče blago je pa od tega izvzeto.

— **Delovanje trgovskega ministerstva v pospešitev malega obrta.** Iz poročila, katerega je trgovsko ministerstvo izdalo o pospeševanju malega obrta posnamemo, da se je l. 1896 izlalo v ta namen 135.000 gld. L. 1892., ko se je delovanje pričelo je država dovolila le 10.000 gld., Vidi se, da se je delovanje močno razvilo. V namen pospešitve obrta dovolili so tudi deželni odbori in trgovske in obrtniške zbornice znatne prispevke, tako da se je minolo leto v vsem porabilo za pospeševanje malega obrta okrog 200 000 gl. Delovanje je obstalo največ v tem, da so se prepuščali delavski pripomočki obrtnim korporacijam in se je vzdržavala stalna dvorana za obrtni pouk v tehnološkem obrtnem muzeju ter so se prirejale razstave in mojsterski tečaji na Dunaju in po kronovinah. Od početka delovanja se je v vsem prepustilo obrtnim korporacijam 16 motorjev in 217 izdelovalnih strojev. Priredilo se je več razstav. Malo obrtno dvorano v tehnološkem obrtnem muzeju je obiskalo 3318 osob. Osobje muzeja je dajalo obrtnikom brezplačno strokovna pojasnila in je imelo predavanja na Dunaju in drugod. Večino obrtnikom izven Dunaja so se podelile ustanove za obisk male obrtne dvorane. Bili so po 4 mojsterski tečaji za čevljarje in stavbene mizarje na Dunaju in 7 tečajev za čevljarje izven Dunaja. V teh tečajih se je skupno poučevalo okrog 300 mojstrov in pomočnikov. Leta 1897. se ustanove na Dunaju tudi mojsterski tečaji za stavbene ključničarje in krojače. Tudi v drugem oziru hoče ministerstvo delovanje v prospeh malega obrta še razširiti.

— **«Celjski Sokol»** je nameravano sokolsko slavnost povodom blagoslovljenja društvene zastave dne 6. in 7. junija vsled nastalih tehtnih zaprek preložil na poznejši čas.

— **Pri c. kr. tobačni tovarni v Ljubljani** bodo še letos napravili kopališče z umivalnico in posebno sobo za obolele.

— **Vozove tretjega razreda** bodo zopet uveli s 1. majem 1897 pri enem delu brzovlakov na državnih železnicah.

— **Papirnatih goldinarjev** so do konca meseca marca t. l. uničili 57.160 395 gld. V prometu jih je še 722.966 gl. Konci februarja je bilo še 730.028 gld. v prometu, se je torej meseca marca vrnilo 7062 goldinarjev.

— **Zatiški grad** je, kakor se poroča, prišel v last redu oo. cistercijenjev. Kupna pogodba mej državo kot lastnikom in cistercijenzi se je že definitivno sklenila. Red oo. cistercijenjev se bode zopet nastanil, v katerem je svojedobno že bil.

— **Delavsko bralno društvo** snujejo v Postojini.

— **1. maj.** Z ozirom na priprave socijalnih demokratov, letošnji 1. maj prav demonstrativno praznovati, je odredila c. kr. vlada, da hoče država, glede praznovanja 1. maja ostati na stališču prejšnjih let, namreč da se v državnih podjetjih 1. maj ne praznuje. Vlada je dotična državna podjetja opozorila na to in jim naročila, da delavce obvestijo, da nimajo računati na to, da se jim v 1. dan maja da prosto. Proti onim, ki bodo svojevolsko ta dan od dela izostali, postopalo se bode z vso strogostjo postave ali službenega reda.

— **Ubil se je** 60letni delavec kamenoloma kranjske stavbene družbe Podpečjo, Luka Šeškar iz Jezera. Pal je v neki gostilni pijan čez 15 stopnjic in se tako pobil da je dne 1. aprila v bolnici umrl.

— **Tat** je vlomil v noči od 6. na 7. aprila v hišo Jakoba Mesojedca na Brodu pri Logatcu. Mesojec je tatu zasačil ravno, ko je iz skrinje kral. Tat je Mesojedca z nožem ranil. Ta je pa tatu nož iz rok izvil in ga po rokah in obrazu okrcal z njim. Tat je na to ranjen pobegnil. Poznal se je za njim krvav sled.

— **Samomor.** Marija Rožnik 48 let stara soproga usnjarskega pomočnika Jakoba Rožnika v Kranju je v noči od 6. na 7. aprila zapustila natihoma stanovanje, ne da bi bila vzela kaj obleke s seboj. Drugi dan so jo našli mrtvo v Savi. Nesrečnica je že nekaj časa bolehal na duhu.

— **Utopljenca** so potegnili iz Save blizu Spod. Stopic pri Krškem. Utopljenec je moškega spola, precej krepke in velike postave in utegne dobrih petdeset let star biti.

— **Požarov se je bilo** 1. 1896 naznanilo v Ljubljani 26, 1. 1895 le 19.

— **Obesil se je** 40letni Jož Javornik iz Zg. Slivnice občine Grosuplje. Dne 6. aprila ga je dobil njegov oče obešenega na nekem drevesu. Samomorilec je bil močno udan žganjepitju.

— **Nesreča.** V idrijskem rudniku dne 7. aprila ponesrečil delavec Franc Šinkovec iz Sp. Kanomlje. Dobil je na glavo tak udarec, da je bil takoj mrtev. Povod nesreči je bila neprevidnost ponesrečenca samega.

— **Morilec usmrčen.** Cesar je potrdil na smrt glasečo se sodbo celjskega sodišča glede morileca Pavla Fermeta, ki je izvršil grozne umore v Trojanah in v vranskem okraju. Vsled tega je bil Ferme dne 13. aprila ob 6 uri zjutraj na dvorišču celjskega okrožnega sodišča obešen. V ponedeljek dne 12. aprila je dobil obvestilo, da je cesar potrdil obsodbo. Čez dan je Ferme mnogo govoril, zlasti je napram spovedniku in straži zatrjeval, da je nedolžen. Tudi je jedel in pušil veliko. Na noč je postal jako nemiren, celo noč ni nič spal. Zjutraj se je spravil z Bogom, na kar ga je kronik s svojima pomagačema odvel na vešala. Ihtel in zdihoval je ter ves obupan in potrj je bil Ferme zadnje trenutke.

— **Roparski umor.** Blizu Ptuja na Štajerskem je neznan lopov napal 63letno prodajalko tobaka Pinterič v njeni hišici, jo zadavil z rokama, je iztrgal iz ušes uhana, pobral še več drugih stvari in pobegnil.

Na smrt obsojeni.

Dne 5. in 6. aprila vršila se je pred celjskim okrožnim sodiščem porotna obravnava proti Janezu Kranjcu, posestniku v Zabukovju pri Sevnici, njegovemu bratrancu Mihaelu in slednjega ženi Mariji Kranjc. Obtoženi so bili vsi trije, da so v noči od 15. na 16. avgusta 1896 v sporazumljenju skupno umorili 70letno Marijo Brinovar, ki je že 26 let živela ločena od svojega moža in v divjem zakonu z Janezom Kranjcem, dalje, da so tisto noč zažgali kočo soseda Pajka, vsled katerega požara je nastala škoda 325 gld. in da so v ta požar vrgli ubito Marijo Brinovar; konečno so bili zatoženi tudi različnih tatvin. Ko sta stopila ubita Brinovar in Kranjec v zvezo, kupila je Brinovar malo zemlje, na kateri sta si postavila svojo hišo. Posestvo se je prepisalo na Jan Kranjca.

Razmerje mej obema je postalo zadnja leta nezno, ker je Kranjc večkrat pretepel Marijo Brinovar.

Ta je bila udana pa pijančevanju in je imela hud jezik. Priče so pri obravnavi povedale, da je pokojna Brinovar še nekoliko dni pred smrtjo nameravala tožiti Janeza Kranjca zaradi denarja, ki ga je bila pred leti njemu izročila, ker ji ni bilo več živeti poleg njega. Priče so tudi potrdile, da so vsi trije obtoženci večkrat grozili pokojnici, da jo morajo odstraniti. To pretenje se je zlasti zadnji čas ponavljalo in enkrat je pokojno Brinovar tudi Marija Kranjc pretepla. Ko je Marija Brinovar še celo začela raznašati, da ve o večih tatvinah Janeza in Mihe Kranjca, od tedaj ji ni bilo več prestajati v hiši. Zadnje dni je celo sama razodela ljudem slutnjo, da jo bodo Kranjčevi gotovo še ubili. Miha Kranjc je s svojo ženo bival še le eno leto v Zabukovju in Brinovar je tožila, da zlasti od tedaj dela Janez Kranjc posebno grdo z njo, odkar biva v obližju bratranec njegov, ki je bil že večkrat kaznovan zaradi hudodelstva tatvine in javne posilnosti. Na Veliki Šmaren 1. 1896 zvečer so videli sosede zadnjikrat Brinovar. Isto noč je pogorela bližnja Pajkova koča. Na tem pogorišču so našli potem ostanke stare žene, ki je ondi zgorela.

Obtoženci so tajili odločno vsa djanja, porotniki so ednoglasno pritrdili njim stavljenim vprašanjem in sodišče je obsodilo vse tri v smrt na vešala. Prvi se obesi Marija Kranjec, potem Miha Kranjec in zadnji Janez Kranjec. — Te dni si je Janez Kranjec poskusil v ječi končati življenje. Prerezal si je trebuh, vendar utegne okrevati. Pri obravnavi je Kranjec vse tajil, zdaj pa prizna vse zločine.

— **Zaprli so trgovca z zlatnino,** Lunzerja na Dunaji. Sumljiv je goljufije. Pasiva znašajo 100.000 gld.

— **Vlom v palačo.** V Požunu so dne 8. aprila vlomili v palačo grofa Iv. Draškoviča in odnesli za 20.000 gld. dragocenosti. Zločince zasledujejo.

— **Grozen samomor.** V Pratu pri Florenci se je kovač Jož. Micheloni na grozen način usmrtil. Nabil je staro puško z žebli in koščeki železa, in si strel iste zapodil v se. Raztrgalo je grozno nesrečnega kovača. Posamični koščeki drobu so se na vse strani razleteli. Obubožanost je gnala Michelonija v grozno smrt.

— **Kako se je zlato odkrivalo v Ameriki?** Skoraj vsa zlatišča so bila odkrita slučajno. Leta 1857 je iskal reven američan svoje osle in našel guinejsko zlatišče, katero je iskal brez uspeha Walter Raleigh. Zlatišče v Novi Škociji je odkril leta 1861 mož, ki si je gasil žejo pri potoku, zapazil je namreč pod kamenčkom zlato, iskal dalje in našel več. Zlatišče v Severni Karolini je zapazil deček, ki se je kopal neko jutro v vodi in se spodtaknil ob rumen kamen, kos zlata, ki je tehtal 25 funtov. V Kaliforniji je našel zlato James Wilson, ko je kopal čebulo, zlat prah mu je ostal na lopati. Za časa kraljice Ane je objavil kapitan Shalvocke, da je Kalifornija polna zlata, in leta 1815 je bilo zapisano v nekem rudnistvu: „Na obrežju kalifornijskem je 14 milj dolg prostor, kjer se nahaja zlato“. Nekdaj znamenita irska zlatišča pri Wicklow-u je zasledil mož, ki je lovil ribe za kratek čas, videl je namreč zlato v pesku. Dvajset let je molčal o tej stvari, nato se je oženil z mlado žensko, kateri je razodel svojo skrivnost. Žena je mislila, da se mu meša in zato je razodela skrivnost; v dveh mesecih izprali so zlata za 10.000 funtov šterlingov.

— **Dar japonskega cesarja.** Državni zbor japonski je meseca januarja ednoglasno sklenil za slovesni pogreb matere cesarice dovoliti 700 000 jen. Nad tem sklepom močno ginjen je japonski cesar daroval 400 000 jen v dobrodelne namene. 400 000 jen je po naše okrog 1 milijona kron, a ta svota za Japonsko petkrat večjo vrednost. Cesar je odredil, da se njegov dar razmeroma porazdeli na vse pokrajine cesarstva in je dal na prosto voljo, da se denar porabi ali za bolnice, ustanove itd. Za otok Formoza je japonski cesar že lansko leto daroval 700 000 jen.

— **Smrtno naključje v gostilni.** V neki tržaški gostilni je minole dni nepoznan pivec močno razgrajal. Ni ga bilo umiriti. Gostilničar vzame iz miznice revolver, češ, da malo opiaši razgrajalca. Naključje je pa hotelo, da se je revolver v trenutku, ko ga je gostilničar iz miznice vzel sprožil in je strel zadel natakara Aleksandra Centis-a. Zdravnik z zdravniške postaje, ki je na to došel, je konstatiral, da je do zdevni pijanec in razgrajalec — besen blaznenec. Dal ga je zvezati in ga je poslal v bolnico. Glede ranjenca je zdravnik konstatoval, da mu je krogla prodrila pljuča in da torej težko okreva.

— **Nadvojvoda in čevljar.** 86letni, enkrat premožni, sedaj pa ubog in bolehen mož, čevljar Franc Gaspardis v Gorici, ki je l. 1842, ko je nadvojvoda Ludovik Viktor bival v gradu Cingraf, delal nadvojvodi čevlje, obrnil se je povodom zadnjega bivanja nadvojvode v Gorici, ko je ta nadzoroval ondi „Rudeči križ“, s prošnjo do svetlega princa. Kako je ostrmel starček, ko dojde v njegovo revno v tretjem nastropju se nahajajoče stanovanje višji dvornik fzm. baron Wimpfen in mu sporoči, da je nadvojvoda sprejel njegovo prošnjo in da gre k njemu. Baron Wimpfen je pomagal starčku po stopnjicah, a v drugem nadstropju pride že nasproti nadvojvoda. Prijazno je podal starčku roko v pozdrav in ljubeznjivo ga je nagovoril in se poslovil od njega z zagotovilom, da bo zanj skrbel, baron Wimpfen je pa starčku stisnil nekaj denarja v roke. Ko se je nadvojvoda zopet pokazal na cesti so mu ondi zbrani patrijotje, ko so zvedeli o tej milosrčnosti njegovi, priredili prisrčno ovacijo.

— **Kmetsko ženitovanje.** V hanoverski vasi Bolzen-dorf na Nemškem je bilo pred kratkim k nekemu kmetskemu ženitovanju povabljenih 600 oseb, za katere se je pripravilo 1000 steklenic vina. Pri nekem drugem ženitovanju v Šentau-u, katere se je udeležilo 300 oseb, povžilo se je 2 vola, 4 teleta, 3 prešiče, mnogo kokoši, 400 steklenic vina in 15 ton pive.

— **S cmokom se je zadušil v Pragi neki posestnik.** Večerjal je v gostilni in se mej jedjo razgovarjal. Kar mu skoči košček cmoka v sapnik. Mož se je močno davil in se zadušil predno je došel zdravnik. Prisotni ljudje mu niso znali pomagati.

— **Zeno ubil.** V Hvalkovicah pri Koniginhofu je kmet Gutter svojo mlado ženo, ki ga je hotela zapustiti in zahtevala doto nazaj, ubil s sekuro. Mlada zakonska sta bila še le eno leto poročena. Gutter je bil sploh na slabem glasu. Ko je ubil ženo je pobegnil in se je najbrže tudi sam ustrelil.

— **Nov top** je baje nekdo iznajdel na Angleškem. Nova iznajdba presega vse. Top je menda prav majhnega kalibra in ustrelil 600krat v edni uri.

— **Škofovo mitro so ukrali** v Balti v guberniji Podolski v Rusiji. Mitra je še izza dobe carice Katarine I. ter je bila jako dragocena in vredna 4500 rubljev. Sumi se neki staroverski duhovnik, da je mitro ukral in jo razdejal ter posamične kosce razprodal ali pa zastavil.

— **Samomor v blaznosti.** V Kološvaru na Ogerskem je zblaznel pek Mijo Gaspar. Polil se je s petrolejem, se zavil na hlevu v seno in to užgal. Nastal je velik požar in blazni nesrečnež je storil grozen konec v ognju.

— **Samomori pri vojaki** se zlasti v zadnjih letih nenavadno množe. V l. 1895. je službovalo v avstrijsko-ogerski vojski 282.562 mož, mej njimi se je primerilo 247 samomorov in 82 poskusov samomora. Največ samomorov se primerilo v oktobru in v novembru, in mej samomorilci je bilo največ novakov. Uzroki samomore so bili različni največkrat je bil uzrok — slabo ravnanje z vojaki.

— **Eksplodija.** Ob reki Tajo pri Lisaboni na Portugalskem je nastala v tovarni za umetni ogenj eksplozija. 20 oseb je ubilo in več jih je ranilo. Trupla ponesrečencev je moč eksplozije razmetala daleč na okrog.

— **Kaj človek dela v 50letih.** Neki francoski statistik, ki je seveda moral imeti lepo porcijo prostega časa je izračunal, da človek, ki je učakal starost 50let, je povprečno 6000 ur spal, 6500 ur delal, 800 ur korakal, 1500 ur sedel, 4000 ur se razveseljeval in 500 ur bil bolan.

— **Boj z tihotapci.** Carinski stražniki iz Orsove na Ogerskem so zasledili v soteski Presaka tolpo rumunskih tihotapcev, ki so hoteli čez mejo utihopati veliko čredo pitanih volov in prasičev. Tihotapci so jeli streljati na carinske stražnike, ko so te ugledali. Stražniki so tudi s puškami odgovorili. Po hudem boju so tihotapci pobegnili. Le dva tihotapca so ujeli, živino je carinska oblast konfiscirala.

— **Svetovna razstava v Parizu 1900.** l. obeta biti velikanska. Vse države sveta, 54 po številu, so izjavile službeno, da se hočejo udeležiti razstave. Avstrija je izjavila, da potrebuje 22 400 m² prostora za svoje izložbe. 12 držav je zahtevalo skupaj 218.000 štirjaških metrov prostora.

— **Tiskarna menihov kartuzijanskega reda** v Neuwilli na Francoskem je pač edina v svojem delovanju. V tej tiskarni tiskajo menihi vse knjige in molitvenike, katere potrebuje kartuzijanski red, zato teh knjig tudi ni nikjer kupiti. Delo te tiskarne je jako lepo in lično. Menihi si tudi sami ulivajo črke, vežejo knjige, s kratka, opravljajo vse, kar spada k tej stroki.

— **V francoski poslanski zbornici** sedi sedaj 73 pisateljev. Pač v nobenem parlamentu niso pisatelji tako dobro zastopani.

— **Rusko častništvo.** V Odesi sta sedela te dni v „Grand Hotelu“ pri skupni mizi dva častnika. Veselo sta popivala ter se prav prijateljsko pogovarjala. Okoli treh polunoci se jima je pridružil neki nemški kupec, ki se je začel razgovarjati z lajtnantom Volkovim v nemškem jeziku. Rezervni lajtnant Mihael Mihajlov pa se je smejal tovarišu, češ, da strahovito lomi nemščino. To je Volkovega razžalilo, beseda je dala besedo, dokler se nista začela prijateljska častnika psovati in klofutati. Ko pa je rezervnik odtrgal Volkovemu naramnici, ustrelil je ta na Mihajlovega trikrat iz revolverja ter ga ubil. Še predno so mogli priotni tovariši priskočiti, je bi Mihael Mihajlov že mrtev. Morilca so seveda takoj zaprli.

— **Dve novi tobačni tovarni.** C. kr. erar zgradi v Piseku in Tachau-u na Češkem dve tobačni tovarni prve vrste.

— **Oskrunjevalci cerkve.** V noči od 10. na 11. aprila vlomila sta dva zločinca v cerkev Sv. Duha v Zagrebu. Razdjala in oskrunila sta bandera, mašno obleko in knjige. Enega zločinca, kmeta Jož Ladisa doma iz razupite občine Stenjevec so že prijeli.

— **Tatinsko družbo** je policija zasačila v Zagrebu. Ta družba drznih tatov je izvršila več ulomov in izpraznila dotične železne blagajne. Vodja te družbe je mesarski mojster Nikola Torkapa, pri katerem je našla policija različnega, za ulome potrebnega orodja.

— **Strop se je udril v cerkev.** V vasi Labrousse na Francoskem se je udril strop cerkve, in sicer mej mašo. Osem oseb je bilo ubitih, 30 ranjenih.